

Nr. 7.
An. XI.
1897.

Gherla
Aprile
1.

FAMILIAR

DIARIU BELETRISTICU SI ENCICLOPEDICU LITERARIU.

Strad'a Carmen Sylva.

ROMANU.

(Urmare.)

VIII.

Dimisiunea.

„A-a-a-a-i auditu?!“ gângavi cassarul Lastic, „Cseh a datu falimentu.“

„Nici nu cunosc acésta firma,“ respunse ajutoriulu seu Smaltiu, unu locotenantu in retragere, căci domnulu Nicolici fusese inlocuitu cu acestu personagiu.

„N-u-u-u-u o cunosci? girant'a presiedintelui nostru Gaspar Pucle!“

„Adeca presiedintele nostru a subsemnatu pentru Cseh et Compania.“

„Ba nu, Cseh et compani'a au subsemnatu pentru domnulu Pucle.“

„Asiá dar' va schimbá subsemnatur'a falimentata cu alt'a si pace.“

„Bine dicit!“

„Nu-ti spuneám eu, că desi omu de arme, am mare talentu financiaru!“

„Va fi dieu.“

Functionarii cassei amutira de-o-data, căci intrase domnulu Gaspar Pucle presiedintele bancii, căm palidu si căm agítatu dar' cu aplombulu pre care 'lu aretá totu-de-a-un'a faciá de functionari.

„Am venitu cá se schimbu acceptele mele cele cu subsemnatur'a Cseh et compani'a, care a falimentatu,“ disé elu incându-se cá de vre-o două ori până ce terminá fras'a.

„Î-i-i-i-ndata. Te rogu d.-le Smaltiu,“ — apostrofá elu apoi pre ajutoriulu seu de cassa si locotenantu in retragere, „p-p-p-poftesce incóce pre domnulu directoru.“

Smaltiu intrá in cabinetulu directorialu, dar' se întorse indata:

„N'a venitu inca,“ disé elu.

„La diece si n'a venitu inca,“ făcú domnulu Pucle.

„P-p-p-poftesce pre domnulu siefu-contabilu loctiitoriu directoru.“

„Toctmai cum dorisemi si cum o căm prevediusemi,“ 'si disé Pucle. „Directorulu a plecatu. Voiu avé de-a face cu noulu contabilu, omu mai neesperimentatu.“

Preste puçinu Smaltiu veni cu Traianu care si elu pariá buimacitu.

„Scii de falimentulu Cseh et compani'a,“ 'lu întrebá domnulu Pucle cu vócea căm nesigura.

„Da, mi-a spusu domnulu directoru care m'a insarcinatu a predá acést'a a s'a cerere de congediu.“

„Congediu?“ făcú Pucle, apoi adause in sine, „bine că lipsesce, căci elu mai curéndu decâtu oricine m'ar' fi potutu banu.“

„Déca i dai congediulu . . .“ reluá Traianu.

„Pe cinci dñle cătu cade in competinti'a mea bucurosu,“ se grabí a díce Pucle.

„Atunci totu-o-data incuviintiezi dar' intrarea mea in functiunile lui . . .“

„Da, — negresitu!“

„Poftimu dara, binevoiesce a intrá in cabinetulu directorialu.“

Presiedintele Pucle uimitu de tonulu formalu a lui Traianu, care nu-i poteá placé nici decum

sub impregiurarile in care se află, merse in disulu cabinetu unde intră si Traianu dupa elu.

Lustic cassariulu audfise si elu că directo- rulu preste puçinu va trebui se-si parasésca pos- tulu si cu tóte că dupa regulamentul bancii sie- fulu-contabilu dupa timpu erá totu-odata loctfitoriu- directoru, totusi sperase că de astadata se va face esceptiune si că pre unulu care erá mai betrânu 'lu voru inaintá la postulu de directoru, fâra că se fi trecutu priu functiunea contabilitatii la care nu se pricepeá de locu.

Vediéndu acumu că Traianu dupa cum dícea elu, 'si arogase postulu tam nesam erá amaritu si incepù cãtra Smaltiu :

„Este in contr'a regulamentului cá directo- rulu se primésca cambii, ele trebuescu prezentate la cassa . . .“

„Mai ântâiu domnulu Traianu Mistrelu nu este directoru,“ díse Smaltiu.

„Dar' nici loctfitoriului-directoru séu siefului- contabilu nu-i este permis . . .“

„Apoi,“ continuá Smaltiu in replic'a s'a fâra a luá in séma observarea cassarului, „aici este unu casu estra-ordinariu, cu vre-unu secretu la midilocu, mai scimu si noi.“

„La o banca nu este permisu cá se existe nici unu misteriu între functionari“ reluá cassarulu cu o volibilitate a vócei pe care dupa-cum scimu o dobândiá totu-de-a-un'a cându erá stapânitu de vre-unu afectu.

„Aici nu-i vorba de nisce functionari simpli, ci de presiedintele si de loctfitoriu-directorulu ei.“

Cu ast'a se curmá discussiunea celoru doi functionari, căci intrase unu clientu.

„Am venitu se schimbu acceptele mele care pórtá girulu lui Cseh et compani'a, inlocuindu-le cu acelea ale firmei Ruben et Laib, éta-le cinci efecte de câte patru mii de floreni, adâ-mi pre celelalte.“

Traianu pareá preocupatu, dar' nu de cestiunea acestui schimbu de efecte ci de o cestiune mai grava pentru elu, căci fâra a face vre-o obiectiune, luá portofoliulu cu cambii din cass'a directoriala in care se află si a căroru chei le primise dela directorulu Fluc, plecatu in congediu, scóse din elu cambiile cu subscrierea Cseh et compani'a si le inlocuí cu cele aduse.

Domnulu Pucle asistase la acésta operatiune cu o incordare febrila si peptulu seu se dilatá in unu suspinu de usiurare, cându Traianu i intinse cambiile cu subsemnatur'a cea falsa a lui Cseh et compani'a, pre care le luá si le puse mototolite cu mânile tremurânde in buzunariu.

„Poftimu,“ i díse Traianu cându i intinse cambiile.

Erá si elu emotionatu dar' inca nu cuuóscemu bine caus'a emotiunei s'ale.

In acelu momentu Lustic deschise usi'a si vârîndu capulu priu crepatura díse:

„Domnule loctfitoriu-directoru, se poftesci cu cheile, cá se deschidemu cass'a cu banii.“

„Cum a tresaritu si câtu erá de buimacitu,

ce va fi avêndu,“ 'si díse elu inchidiéndu usi'a, căci Traianu cu unu gestu de nerabdare i strigase: „vinu indata!“

„Domnule presiedinte,“ adause elu apoi adre- sându-se cãtra domnulu Pucle, „te rogu se pri- mesci dimisiunea mea!“

„Dimisiunea,“ făcù acest'a miratu, „tocmai acumu cându ai se implinesci dóue posturi.“

„Domnulu Fluc,“ reluá Traianu, „a dísu că nu va lipsi mai multu decâtu dóue, trei septemâni, timpulu necesaru pentru a se duce la Barmen si a se înórce de-acolo, unde spera că rudele s'ale 'lu voru imprumutá cu banii trebuintiosi pentru plat'a detoriei s'ale la cass'a Cseh et compani'a.

„Sperantia desiérta,“ făcù Pucle

„Si de óre-ce,“ continuá Traianu, „têmpulu de denuntiare fixatu in decretulu meu este de patru septemâni, domnulu Fluc se va întórce pâna la plecarea mea . . .“

„Ai vre-unu cuvêntu pentru acésta dimisiune neasceptata.“

„Am!“ replicá Traianu, dar' acestu cuvêntu nu-lu sciá nimeni si nici că avé se-lu afle vre-o- data cinev'a. Elu gasise deci alta cauza si-si moti- tivase cu dâns'a abdicarea s'a cuprinsa in peti- tiunea cãtra consiliulu de administratiune a banței, pre care o scóse acum din buzunariu si o depuse in mân'a presiedintelui.

Domnulu Pucle priu culanti'a ce aretase Traianu la schimbarea cea fatala a cambiiloru erá in acestu momentu prevenitu in favórea lui, deci pâna a nu ceti petitiunea i díse:

„Ti repetu inca odata, că fórte reu ti-ai alesu momentulu dimisiunei. Gândesce-te si soco- tesce-te inca, ér' eu me facu cá si cându nu asiú fi primitu acésta hârtie.“

Si cu aste vófi se-i dea inapoi petitiunea.

Traianu făcù unu pasiu inapoi.

„M'am gânditu si resgânditu,“ 'si díse elu, „dar' nu potu se mai stáu in acestu orasiu unde lumea 'si bate jocu de mine . . .“

Sub lume, firesce, intielegeá pre Corali'a despre care presupuneá că numai din batjocura i aretase ieri la feréstra inelulu de logodna.

„Ei bine nu-ti iái inapoi petitiunea?“ repetá domnulu Pucle.

Acum intrá si vice-presiedintele Laib, care erá de rêndu la censura si care afase dela cassariu, — căci trecuse prin odaí'a de cassa, — că domnulu presiedinte venise se preschimbe acceptele devenite in suferintia prin falimentulu Cseh et compani'a, si ca loctfitoriulu-directoru ar' fi efectuatu dejá acésta operatiune.

Impartasfrea cassariului semêná prea multu a denuntiare. Laib intielese ast'a indata si se căm îngrijiá, căci ajunse in o positiune delicata.

Erá silitu se deschidia vorba despre multu pomenit'a schimbare de subsemnaturi, dar' totu-o- data nu-i erá permis, cá se audia façia de mar- tori, că nóuele accepte pórtá girulu cassei s'ale, căci in asemenea casu séu ar' fi trebuitu se con- teste indata ace'a subsemnatura, séu se o recu-

nósca de adevărata și ast'feliu se sè lege că-si-cându ar' fi subscrisu elu însusiu.

Dar' ovreiulu dracului gast iudata o poteca de scapare, căci éta ce a dîsu cătra cassariu, care acceptá cu o óre-care satisfaciune respunsulu seu.

„Firesece,“ astea fura cuvintele vice-presiedintelui Laib, „cà cambiile aduse astadi de domnulu presiedinte in schimbu se voru censurá, inse in septemân'a viitóre, căci in ast'a este și domnulu presiedinte de rîndu la censura, și nu-si póte accordá credite.“

Dupa ce rostise aceste cuvinte intrase in cabinetulu de censura. Acum se aflá fația cu Traianu și cu Pucle, dupa-cum scimtu tocmai in momentulu in care acestu dia urma esclama: „ei bine, nu-ti iái inapoi petitiunea.“

„Ce feliu de petitiune?“ întrebá Laib, care se profitá cu placere de acésta ocaziune cá se ocoléscá cestiunea cambiiloru.

„Inchipuesce-ti domnule vice-presiedinte, d.-lu siefu-contabilu voiesce se-si dea dimisiunea, tocmai acum cându a plecatu directorulu Fluc.“

Laib erá surprinsu.

„Din ce cauza voiesci se ne parasesci, se adresá elu cătra Traianu stapânindu-si uimirea.“

„In petitiune mi-am espusu motivele,“ replicá amiculu nostru pre scurtu, căci i-erá síla de esplicari in acésta cestiune neplacuta.

„Bine, vomu ceti petitiunea,“ făcú Laib atinsu de bruscheti'a contabilulu.

Traianu esi.

„Te rogu, dá-mi petitiunea se o cetescu,“ dîsè vice-presiedintele cătra presiedinte.

Pucle i-o dete.

Dupa ce o percurse ovreiulu, o aruncá pre mésa esclamádu:

„De asta-data m'am insielatu. Credeám că are caracterulu lasatoriu aiu tata-seu, dar' este tiantiosiu, audi colo, ne vorbesce de conditiuni.“

„Ce feliu?“

„Dîce că noi i-am fi pusu o multîme de conditiuni pre care le-au implinitu și staruesce a le implini cu cea mai mare sântienie, elu inse unu singuru lucru ar' fi conditionatu!“

„Asiu vré se sciu, ce?“

„Cá se-i predamu registrele bancii in buna regula.“

„Ei bine, si...“

„Sustiéne că nu i-s'a predatu nici unu registru.“

„Fatalu...“

„In adevéru lucrulu nu prea este placutu, déca caus'a dimisiunei s'ale ar' petrunde in publicu.“

„Si-apoi... s'a aretatu atátu de facilu fația de acceptele mele pre care le-am preschimbatu astadi, dându...“

„Nu este acum vorba de acésta transaciune,“ 'lu intrerupse Laib, care voiá se evite ori-ce mentiune a conventiei s'ale la plastografi'a lui Pucle, „transactulu care de buna séma va remâné unu actu pasageru, căci la scadentia vei plati acceptele, nu-i asiá?“

„Negresftu! Da, este siguru că pâna atunci voiu realisá actiunile bancii de schimbu, care au ajunsu dejá la 300 și voru ajunge negresftu la 400 mâne, poimâne...“

„Culca-te tu pre urechi'a acei'a,“ 'si dîsè Laib, „hârtii de 80 se ajunga la 400, dar'... tréb'a t'a,“ 'si incheiá elu monologulu și continuá vorbindu cătra Pucle

„Si eu credu in acésta urcare și suntu de parere, că pâna la implinirea terminulu de denuntiare a contabilulu afacerea d.-t'ale va fi regulata; cu tóte astea inse va trebui se staruimu pre lînga Traianu Mistrelu se-si retraga acésta dimisiune, se reguleze registrele si-apoi...“

„Apoi?“ întrebá Pucle, a cărui inteligentia nu erá din cele mai sprintene.

„Apoi!“ făcú Laib, „scii d.-t'a vorb'a mea am eu acu pentru joculu fie-cărui'a.“

Pucle zimbí, dar' faci'a s'a nu se inviorá sub acestu zimbetu, ci se intunecá.

Venindu si alu treilea censoru 'si vediurá de tréba apoi plecara.

Cându trecura prin localulu cassei, domnulu Lustic avú indraznel'a a se adresá cătra vice-presiedintele bancii întrebându-lu:

„Ai vediute acceptele aduse de domnulu presiedinte?“

Vice-presiedintele audise prea bine acésta întrebare, totu asemenea și presiedintele Pucle, amêndoi tresarira și amêndoi se prefacura cá-si-cându n'ar' fi audítu nimicu, căci esira fâra de a reflectá la întrebarea cassariulu.

„Ce va fi vrîndu betrânulu,“ siopti Pucle spariatu la urechi'a lui Laib, cându ajunsera in coridoru.

„Si-a datu si elu dimisiunea,“ replicá ovreiulu cu unu zimbetu satanicu.

In localulu de cassa inse betrânulu Lustic dîsè cătra Smaltiu:

„De ce nu-mi va fi respunsu domnulu vice-presiedinte?“

Smaltiu opiná:

„Nu sciu, căci nu me privesce, fă si d.-t'a cá mine: nu te amestecá in afaceri cari nu te privescu, — acésta devisa trebue se si-o însusiéscá orice omu dela finantie.“

(Va urmá.)

TEOCHAR ALEXI.

La mórtea nepotiei mele Cecili'a.

Cum floricie'a printre verdétia,
Cum plânsulu noptii in deminétia
Disparu indata la a.rigu vîntu —
Ast'feliu trecutám eu pre paméntu
Ilusii, amoru, totu disparú
Cu-a mea credintia te-ai dasu si tu...

PAULIN'A C. Z. ROVINARU.

Barbu cobzariulu.

— Novela originala. —

Pre hotare vremuiá aspru. Vântulu siuerá, ér' de pre ceriulu posomoritu picáu fulgii de néua, cá biciuiti in tóte pãrtile.

Catunulu erá aprópe nevediatu, miclele bordee, afundate in pamentu, se aretáu numai cá nisce dâmburele, sub valulu troianului albu. Susu stele nu sclipiáu, josu marele pustfu erá inviuiatu numai prin urletulu lupioru iufamêadfti.

Colo inse, la marginea ce dà in codrulu caruntu, la cea din urma coliba s'a destupatu intrarea pentru fumulu gramaditu de-asupr'a putregaiului, ce abiá mai vâlvaia o radia. Ast'a inse fû destula, spre a fi prinsu de agerulu ochiu a unui calaretu, ce-si perduse calea.

Ajunsu aprópe lu-atacã unu câne, in a càrui latratu prepuitoriu se ivi o figura barbatésca, pricepêndu de locu, cá vre-unu caletoriu cërca odihua pentru nópte. — Poftindu-i ajunsu bunu, lu-conduse in miserulu scutu cu ace'a inima ospitala, ce este propria tieranului romãnu. A gânditu cá este veciuu din satu, întârdiatu pre la têrguri — cãci vai! erá taria de vreme. Multele resvratfiri a boieriloru din tiéra, fãcura de nu mai sciáu bietii ómeni, cum se incurce cu biét'a viétia...

Inse la lumin'a siovainda s'a spaimêntatu, vediêndu cá óspele seu erá de totu altu cine. Aveá portu strainu — cá m cenusiu in panura, ér' o sabie incordata incingeá cu multa fala aparint'ia lui voinicósa.

Nepatítulu tieranu nu sciá acum încãtrãu si pe unde? S'ar' fi fãcutu micu, si-ar' fi intratu in vre-unu siorecasiu, atãtu 'lu zapacise vedeni'a ast'a. De cându resufla in lume, afara de chir Manolache cârmuitoriulu mosiei — elu nu mai dãduse cu ochii de fiintie asiá sumetie. Apoi pârlitulu cá clacasiu, ducea fric'a ori-cãrui veneticu.

Acest'a a buna-séma dupa infaçisiarea-i marétia, erá mai multa — dóra atare slusbasiu ce se jóca cu dahuri omenesci, cá vântulu cu plév'a. Trebuiá se-lu întêmpine, iuse cum?

Se uitá de vre-o câteva ori róta pre la paretii inegríti, spre a dá de unu locu mai vrednicu de acestu óspe inaltu — dar', seracia erá in midiloculu tindei, pe vétia si pre grinda erá si in unghiuri unde pre nisce paie coperite de straie dormiá o femeia slabita si nisce copilasi dintre cari unulu incepù a plãnge.

„Boieriu mari'a t'a! — disè tieranulu cá inadusitu — totu ce potu dá este foculu si nisce paie de odihua. Sum sermanu, n'am alta avere decãtu mânile cu care câscigu hran'a copilasiloru...”

— Si esti indestulitu cu viét'i'a acést'a? — întrebã strainulu domolu, încãtu apucase inima tieranasiulu nostru.

„Indestulitu boieriule! Mosi de mosi au traitu mai biue cá mine — dar' au fostu si vremuri mai bune, mai cu belsiugu. D'apoi se fiu nu

mai sanetosu si cu lucru; D.-diu nu va uitá nici de mine, nici de copilasi mei . . .

— Si cât'i ai prietine?

„Pãna mai pe la postu aveám siese copile, acum am si unu baietielu, pre care sfiutii se mi-lu tiena! audi numai cum striga de tare, — a buna sém'a are se iese din elu vre-unu cântaretu vestitu!

Caletoriulu surise. Pe semne nu erá pamênteanu, cãci gól'a miseria i desceptã compatimirea, ér' fericirea tieranului — admirarea s'a.

— Vorbesce mai incetu! siopti elu — nu asiu vré se se descepte nime. De odihua n'am lipsa, ci se-mi spuni pre unde se dáu mai dreptu de mosi'a „Petresciloru?”

Omulu se imbiã cu dragu alu calauzi, caletoriulu inse nu primi. „Acestu bietu tieranu” — disè elu, „posiede intru adeveru o inima cum in desiertu vomu cercá la boierimea astei tieri nenorocite . . .”

'I spusè dara cu gur'a pre unde aveá mai aprópe, netedî calulu ce rodeá zabrelele, apoi redicã scariti'a, ér' sprintenulu voinicu sari fãra a o atinge — lasându-i in mâna mai multe monete, ce romanulu desí amaritu nu tiéneá dreptu a le fi câscigatu . . .

Strainulu inse pricepù, si aplecatu la o fapta buna întrebã: „cum 'ti chiama miculu baetielu ce-ti trimise D.-diu?”

„Boieriu domniat'a! suntemu departe si duhovniculu nu póte veni, cãci scie cá nu am stare sè daruescu sfântulu schitu cu multu . . .”

— Ei bine! ná pungulit'a ast'a, botéza miculu cu numele Barbu, si cându a fi crescutu, mergi cu elu la mosi'a Jazului, si-lu aréta boieriului.

Abia cuprinse tieranulu soli'a, cându 'si perdù óspele din ochi, — si la ventulu ce-i isbiá ometulu in façia remase audiêndu numai tropotulu têmpitu in departe.

Multa vreme si-a framêntatu elu crierulu, cá cine poteá fi boieriulu ce-i cinstise galbinii? Audise de toti cât'i eráu giuru de cale de patru díle — audise cá suntu din vitie vechi, cá suntu bogati, putredi de bogati, dar' audisè cá nu cunoscó mila cu seracii. Si mai cu séma se vestise de boieriulu Jazului, cá in vremea de trista pomenire! cându cium'a prepadise vitele — elu injugase ómenii mosiei, la pluguri si tovari.

„Nu este altucum muiere! diceá elu totu-de-a-un'a — a fostu ursoiulu; si pentru-cã Barbulu nostru va fi omu mare, s'a aretatu mãndru, pre calu si cu galbini! . . .

— Dee D.-diu! oftã mam'a din greulu sufletului, cá o se betrãnimu si noi omule, n'am mai poteá lucrá si încãtrãu atunci? — — —

Siepte ani au sboratu cá in visu. Fericirea tieranului nu s'a tulburatu in nimic'a; seracu a fostu, seracu si este — dar' elu se uita la obrazii cei rumeni a lui Barbu cu fãlosie si cându velsi'a baiatului sburdá sub ceriulu intinsu prin tufsiulu codrului imitãndu cântulu paseriloru gândiá:

Mic'a ziditória.

„Barbulu meu o se fia cântaretu vestitu, o se capete baii multi, o se-si cumpere si caftanu de boeria câ-ci ce scii! nu de-a geab'a mi-lu daruf D.-diu cum asiu dîce invelitu in galbini!...

Barbu erá tocmai de anii ce-i pritisé ursoiulu. Tatalu seu a totu muncita si numeratu dîlele — inse panà-acum abiá câscigase mânecele câmasiei in care aveá se-si presinte fiulu inaintea maritului boierulu.

Intr'o deminétia pâna a nu mijî de diori si pâna invértira in tóte pârtile gatel'a lui Barbu si pre elu intr'éns'a — tatalu seu 'si táia din alunisiulu marginasiu o botica sdravenióra, si amendoi pornira pre cale.

Cu friguri in óse s'ar' fi dusu tieranulu, déca nu-i istorisiáu, câ la mos'ia Jazului nu mai duceá cârm'a boierulu betrânu — adeca gróz'a clacasiloru, ci fiulu seu, omu pe câtu de luminatu pe atâtu de bunu si induratu cu ómenii de rëndu.

Trei dîle au mersu ei si atunci se ivi cas'a domnésca cá o pasere de munte, ér' miculu Barbu întrebá de ea, cá despre o minune din basmu.

„Vedi asiá locuescu bogatii! asiá vei locuf si tu, i-a disu parintele, încâtu elu strigá un'a asiá, câ o biata gaitia ce sburá de-asupr'a loru 'si scapá prad'a din ciocu.

— Câtu e de bine a fi bogatu — respunsé Barbu. Dar' si-a pierdutu pré timpur'a bucurie, pomenindu-se in curtea ingradita, si plina de caseni. — S'ar' fi intorsu la colib'a de lânga codrulu prin care saltase de atâtea ori, singuru numai cu voi'a lui; s'ar' fi intorsu — dar' numai poteá. Tatalu seu fâcuse dejá o tamaiere si-i porunci se sarute si elu mân'a boierului, ce tocmai se asiediá sub prism'a incungiuurata de lozele unei vitie de vîia.

Numai pe furisiulu s'a uitatu tieranulu la boierulu, si a aflatu câ ursoiulu si elu e totu un'a si ace'asi fiintia. Inse cum s'a uimitu de brazdele trase pre fruntea cea inca tēnera, si de sbârcitur'a afunda de pre lânga buzele boierului? Cu capulu n'ar' fi crediutu elu, câ soiu de ómeni cá est'a se scie ce suntu suferintiele.

Altcum erá cu boierulu. Elu nu l'a recunoscutu, dar' si-a adusu aminte de ace'a nópte cându portá o primavéra de nadejdi in peptu; 'si aduse aminte si de diu'a ce a urmatu acelei nopti. Atunci, oh! atunci vediusé ântâi'a óra pre Saffic'a rumenindu sub ochii lui — pre ea carea devenindu-i sočia iubita l'a lasatu in curēndu pre elu si pre mic'a-i copila — redicându-se cá unu serafu la tronulu cerescu.

Cá o radia doiósa se strecurara astea in gândulu boierului, in farmeculu loru cerēndu pre Barbu, se-i pórte grigi'a pe viétia.

Dar' adevératu, nici baiatulu nu-i placú reu. 'I siedeá bine timid'a espresia cu carea stateá inaintea lui, inse fara a-i perí ager'a cãutatura cu care cuprindeá tóte.

„Nu-ti fie greu omule! — a graitu boierulu, tu vei fi totu tat'a lui, eú grigiescu numai se iese din elu flacău harnicu si cinstitu.“

Neobicinuit'a omenia de care dăduse tieranulu lu-râpi cu gândulu la cei de-a-casa, si cându vrú se multiamésca boierului, i se rupse si gândulu si vorbirea prin strigatulu unei copilitie, ce alergá cu perulu fluturându in bori dupa o caprióra.

Barbu tieranulu perduse acum si cea din urma sfiire. Cerbi, caprióre si alte selbatacimi eráu prietenii lui cei mai buni. — Puse dar' iute mân'a la gura, siuerându un'a pre invértite, si fugari'a veni in serituri mari spre elu.

Ast'a placú boierului — erá isteffime, si apoi câ o fâcuse dovedí indemnul a ajutá ori-cui. — Predicerea tatalui seu s'a fostu implinitu, Barbu erá cântaretu si inca cântaretu in feliulu seu.

Elu i puse întrebarea, câ ce mai scie? — Si baiatulu odata in maestri'a s'a începú tóte cântecetele paseriloru, si cu asiá deplina imitare încâtu pre lânga copiliti'a ce-lu priviá uimita — se adunara mai toti casenii, mâcaindu din capu — Din ântâi'a vedere crescuse in simpat'ia si admirarea loru.

Boierulu spuse copilitiei s'ale, câ cântaretulu va remâné consoçiu la jocurile ei. Ea avuse nespuse bucurii, lu-prinse de mâna si-i dîse pre nume.

Tieranulu s'ar' fi lasatu pre genunchi si ar' fi sarutatu tivitur'a vestmētului acestei domnitie boieresci, care se uitá la Barbulu lui, câ la unu sémēnu de nēmu alu ei. — Pierduse iuse graiulu de jumisçare — erá pré multa cinste pre capulu lui.

„Omu bunu nu-ti fia greu — a disu boierulu voi duce eu grigi'a cá baiatulu se te póta imbucurá la betrânetie.“

— Se traiesci boieriule! se traiesci multi ani, se poti imbucurá si pre alti multi, cum me imbucuri pre mine!

Atât'a a rostitu tieranulu, simplu cum erá elu si crescerea lui, — dar' a rostitu-o din totu sufletulu, si apoi a plecatu câtra cei'alalti ai sei.

Baiatulu ce se vediu stramutatu din pusti'a coliba a seraciei, in cas'a plina de curtelnici — scifú in graba a-si câscigá iubirea tuturoru, prin comó'a viotiunei ce aduse, si prin firésc'a aplecare a ajutá unde numai poteá. — Mai cu séma se invértiá pre lânga boierulu spre a gâci poruncile pentru lucratori de afara — încâtu acest'a dându-i mici comisiumi erá șorprinsu de grabirea si ageritatea cu care le faptuiá. — Resultase din astea, câ boierulu se gândi a-lu pune si la carte, chemandu pentru ast'a dela mánastirea vecina pre calugarulu Dositeiu — omu inca tēneru, dar' invetiatu si cu multa patiania, pentru care se si numerá între cei mai pretiuiti óspeti a boierului.

Barbu s'a aretatu si in ast'a cu vrednicia. Inzestratu cu minte sanetósa si fórte rîvnitóre, nici nu a trebuitu multu timpu pâna ceti elu fara impedecare sfânt'a biblia, Alesandri'a si alte cârti de pre atunci.

Crescându cu sciintiele, s'a fâcutu minunea mosfei. Clacasi din locu si giuru care'lu cunosceáu.

si l'a fostu audítu mai cu sēma in marile serbatori cāntāndu si cetīndu rogatiunile, dīceāu cu fala: cā Barbu este celu mai procopsitu flācāu.

Dar' nu numai in ast'a s'a aretatu vřednici'a lui. Barbu erā in josu, Barbu erā in susu. Elu respłeā boieriului cu nesecata credintia si harnicia. Elu duceā grigi'a cāmpuriloru ce se intīndeāu pāna undē zariāu ochii, a viiloru de pre cōstele dēluriloru si a hergheliiloru de vite imprastiate prin livedi.

Erā acum june, aveā locu de cinste la boieriu — aveā la toti, cāci dēca n'a potutu face cuiv'a bine, de reu s'a feritu. Aveā apoi si o draga de inima, tocmā cā boieriulu — nu lasā omu in-tristatu se trēca fār' a-lu māngaiā, nici nenorocitu fār' a-lu ajutā. Cu sufletulu simtiā bucuria in bucuri'a altor'a, si indestulire in indestulirea tuturoru. Ce i-a mai remasu din trecutu a fostu iubirea pentru munte si codru, primul orizontu a copilariei s'ale.

Acum ru mai sārīā pe intrecute cu cerbii, nu mai nacajiā vulturii nici cā inșieli iepurii a stā locului si a trage cu urechi'a. — Din aste nu mai făceā nimicu, aci aflāndu-se singuru sēmīā cā inim'a i-se deschide, mintile i-se redica in o alta lume mai luminata, nnde intre cāntece ne mai pomenite — pre unu plaiu de flori, zariā unu āngeru suridietoriu

Portā pre nesciute o icōna draga: iubiā azurulu ceriului si fremetulu codrului. — dar' in-torceā cu doru la cas'a boieriului, unde cu fur'e a in brāu s'ideā frumōs'a lui fēta.

Mai cā crescuse cu ea — totu timpulu dintāiu l'a petrecutu in jocuri copilaresci cu ea, — dar' se uitā la ea cā la o fiintia mai pre susu de celelalte. Sumeti'a nu i-a coplesītu morala inimei, sciā elu, cā ea e domnitia, ēr' elu numai fiu de clacasia, macaru cā boieriulu l'u-tratā aprōpe parintiesce.

Si dēca Paun'a nu l'ar' fi intimpinatu nici-cāndu cu sñite priviri a fetoriei, — dēca nici cāndu nu aru fi mersu cu elu prin bordeiele tieraniloru nepotentiosi, māngaindu-i cu vorb'a si darurile ei — de buna sēm'a si atunci ar' fi pretiuitu-o elu totu asiā.

De multe ori i-a vediutu pre ei moșnegi be-trāni cu gāndulu: cā o parchia mai potrivita nu se mai gasiā pre rotogolulu pamēntului. Si pōte cā ast'feliu au gānditu mai multi, — nici nu erā mirare, cāci iubiāu pre Barbu pentru firea lui si pentru faptele lui de lauda.

O singura fiintia erā, ce nu-lu poteā suferi. Erā boieriulu celu be-trānu — mosiulu Paunei, ce injugase ōmeni in loculu vitelorū.

(Va urmā.)

EMILI'A LUNGU.

La Flor'a.

Flora, dulce copilītia! te-a cāntatu inca pre tine
Multi poeti, ce in talente me intrecu cu multu pre mine, —
Pre-alu teu capu cu gingasie pus'au diademū de stele;
Si multi tēneri pe a t'a urma voru fi suspīnatu cu jale!
Ochi frumosi, senini cā gāndulu āngeriloru din seninu,
Vōce lina si placuta cā a dīneloru suspīnu, —
Totu ce are sfāntu natur'a la olalta-au adunatu
Si le-au contopitu in tine, — toti acei ce te-au cāntatu
Si cu atāt'a maestrie te-au descriu incātu si eu
Celu ce nu ti-am vediutu faēi'a, se te cāntu acum'a vrēu.

Dēca ochii tei suntu negrii sēu albastrii, cu nu sciu, —
Sciu unu lucru inse Flora! cā nu potu cā se-i descriu...
Par'ca-i vedu privīndu spre mine cu atāt'a bunatate
Cātu sēmītescu a lorū caldura, sēmītescu anim'a-mi cum
[bate.

Privescu ceriulu celu albastru, stele d'albe, māndr'a luna,
Vrēu se furu splendori din tōte, — se le-adunu tōte mpreuna
Si colorī se iāu din nōptea cea adēnc'a 'ntunecōsa
Din frumōse viorele si din diorile frumōse
Si se facu doi ochi, o Flora! ce in visurile mele,
'I zarescu sub d'alb'a-ti frunte, stralucīndu cā dōue stele.

Pērulu teu, copila draga! nici odata n'am privitu,
Inse-in visurile mele fōrte adese l'am diaritu,
Cum in unde dulci se lasa pe-unu sēnu albu cā d'albulu
[crīnu,

Si te-am confundatu cu-unu āngeru din alu ceriului seninu.
O! de cāte ori copila te-am vediutu in gānduri sñite
Si ti-am adresatu pre vēnturi multe tainice cuvinte —
Totu de-a-un'a inse-in visuri erāi māndra, erāi rece,
Si-i trecutu prelānga mine cum fantōm'a noptii trece;
Inse 'n visulu celu de astadi mi-ai surisu si de-acum eu
N'affu-in lume māngaiere decātu in surisulu' teu. —
Visu a fostu... dar' visu ce lasa urme dulci in calea s'a
Si de-aceā dulce Flora! astadi vinu a te cāntā...

Erā prea din sēma-afara blāndu si dulce alu teu surisu
Decātu cā se-lu uitu vre-odata...

... O sublimu! O dulce visu!
Cāndu vei deveni aievea?!... Idealu perdutu in nōpte
Angeru petrecutu in cale de a mele jalnici siōpte,
Ai de gāndu se dāi d n aripi si se iesi cāndu'v'a'n lumina?!
Se privescu fruntea t'a alba, pērulu teu de d'alba dīna,
Se-ti vedu faēi'a, se-ti vedu ochii, se te-adoru o viētia

[ntreaga
Si se-ti spunu in fericire cātu... — ah! cātu 'mi esci
[de draga!...

G. SIMU.

Plānsu si risu.

De-am plānsu — a fostu si va se fie
Prilegiu destulu; me credeti dar'
Cā celu ce jace in robie
Are si dreptu la plānsu amaru.

De-am risu — nu credeti nici-odata
Cā este firea-mi de asiē;
In viēti'a mea a fostu odata
Si-odata va si romāné.

TRAIANU H. POPU.

NOTIUNI DIN ECONOMIA DOMESTICA.

(Urmare.)

Aerisarea.

Aerul curat este un element datatoriu de viață, precum cel reu și necurat ascunde în el totu feliul de boală periculoasă și în urma cauzei morții prea timpurie. Când aerul este curat, adică împreunat cu 21% de oxigen, noi simțim că-l putem respira cu înlesnire. Oxigenul este totu asiă de lipsa omului că și animalelor. În părțile plantate cu flori și cu pomi, aerul este totu-de-a-un'a și mai cu deosebire în dăile frumoase, curat și plin de oxigen, pentru că în aceste locuri fie-care frunzișia de pom până și cea mai mica esala oxigen. Noi inspirându ast'felu de aer ne simțim foarte bine, er' sângele din noi se curată și se subțiea, pentru-că aerul curat trecându prin plămâni se unesce cu materiile acelea, ce contribuesc la ingrosiarea sângelui, și prin respirațiune séu resuflare le aruncăm afara. De aci urméza, că a traî într'unu loc plantat séu la tiéra, este cu multu mai priintiosu sanetății năstre, decâtu în locuri fără plântatiune séu în orasie pré tare impopulate. De asemenea cas'a se nu fie în nici unu casu unu aparat, care se impedece intrarea aerului curat din afara, ci din potriua, pe câtu va fi cu potintia, că se stea în comunicatiune nemidilocita cu aerul atmosferic de afara. Totu spre scopulu acest'a salutaru vomu căută a departă totu ace'a ce ar' poté produce stricarea séa corumperea aerului în odăile de locuitu, d. e. aburi, prafu, fum, gasuri s. a. Vomu căută mai departe că locuintele năstre nu numai înlauntru ci și în afara se sè afe totu-de-a-un'a într'o perfecta curatiune. De ace'a nu vomu suferi nici-odata a lasă se sè adune impregiurulu locuintiei năstre gunăie, lapadaturi și totu ace'a ce ar' fi în stare a strică aerul. Vomu căută totu-de-a-un'a, că locuint'a se ne fia spatiósa și se nu fia locuita de unu numeru pré mare de ómeni, pentru-că fie-care locuitoriu alu casei inspira oxigen și espira acidu carbonic, va se dăca fie-care contribue de a împușiná oxigenulu și de a înmultu în acel'asi tēmpu acidulu carbonic. În 24 óre unu omu crescutu produce prin plămâni și pele căm 400 litri de acidu carbonic și preste unu litru de apa în forma de aburi. Productele aceste gazóse se amesteca cu aerul din odaie și-lu corupe séu 'lu strica. La stricarea aerului în casa mai contribue și prafu, fumulu și alte miroșuri. De asemenea, câni, pisicele iepurii, paserile și alte animale tiēnute în casa înca strica aerul foarte tare; ba în multe locuri se tiēnu în casa porci, oi, vitiei, gâini; e lucru firescu dara că aceste obiceiuri rele trebuescu delaturate, dacă ómenii ce locuesc în casa nu voiescu a deveni victime ale otrăvirei prin aer stricatu și a nu se umplé de boale contagióse ale animalelor cum d. e. de turbare, de pantlica (vermi solitari), de marva, farciu s. a. Vomu ingriși dara, de ventilati'a incaperiloru năstre și mai

cu deosebire a celor de lucru și de dormitu, — se fia câtu se poté mai desu aerisate, ce'a ce se întâmpla prin deschiderea usilor și a ferestrelor, fără a produce inșe curentu de aer. Cine crede, că deschidēndu vre-unu ochiu de feréstra deminēti'a și lasându-lu deschis vre-o óra í-si premenesce aerul din odaie, face tocmai că acel'a, care ar' turná o linguritiua de apa curată într'unu paharu plin cu apa murdara și si-ar' inchipui că a făcutu ap'a din paharu buna și sanetósa. De ace'a usile și ferestrele trebuescu câtu mai desu deschise preste dî, ba înca, dacă se poté, este bine, că unu ochiu de susu dela feréstra se stea în continuu crepatu chiar' și preste nópte, pentru-că cu chipulu acest'a odai'a se fie în continuu ventilata și plina cu aer curat.

În multe locuri este înca în usu urítulu obicei și multu stricatoriu sanetății a încercá se departamu aerul stricatu séu unu miroșu greu din casa, prin afumarea d. e. cu tamâc, smirna, zăcharu, coji de mere puse pre soba și alte midilóce desinfective. O departare completa a aerului stricatu séu a unui miroșu greu din casa, perfectu se poté face numai prin schimbarea și improspectarea séu premenirea aerului. La casu, cându n'ar' fi cu potintia a deschide usile și ferestrele, fie d. e. din caus'a frigului pré mare din afara, fie, că se afla în casa vre-unu bolnavu, — atunci e de lipsa a-i dá aerului o potere mai energica de fum. Acést'a se întâmpla ast'felu: Turnamu preste prafu de cretă pușinu otietu, până ce vomu vedé adecă că nu mai fierbe. Dupa ace'a lasamu compositiunea acest'a se sè asiedie, și scurgēndu-i partea fluida, o facemu unu bulgarelu, pré care 'lu punemu de se usuca. La trebuintia turnamu preste acelu bulgarelu acidu carbonic (vitriolu), până ce vomu observá, că se redica în susu unu fum albu. Fumul acest'a se respândesce iute prin aerul din casa și desinfectéza ori-ce miroșu greu din ea. Unu midilocu nou, lesniciosu și care poté isgoni cu totulu ori-ce miroșu și mai alesu a celu de tutunu, într'unu sfertu de ciasu, e celu urmatoriu:

Se íá o lampa de spiritu ce se umple cu alcohol de 90°, se încongióra fitilulu acestei lampi zu o spirala de sirma subtire de platina înalta de 1 séu 2 cm. Acésta spirala, care nu trebuie se fie în atingere cu fitilulu lampi, se înmóie în spiritu. Dupa-ce se aprinde lamp'a și se încaldiesce spirala de platina până-ce se înrosiesce, se stinge binisioru flacar'a, spirala remâne rosie și fiindu calda, activéza evaporatiunea alcoholului, care umple odai'a cu unu miroșu placutu, ce are proprietatea de a face se dispara miroșurile cele mai rele. Totu spre scopulu acest'a altii întrebuintiéza aburi de calciu cloratu, acidu fenic (carbolic) séu otietu stropitu, pre unu taciune aprinsu. Dar' tóte aceste midilóce forméza numai o slaba încercare în aseménare cu aerisarea naturala și nu duréza, decâtu numai scurtu tēmpu.

(Va urmá.)

I. DARIU.

CALETORIA IMPREGIURULU PAMENTULUI în optu-dieci de zile.

Piesa de spectaculu cu cântece, dantiuri, evoluțiuni si intrări, în 5 parti si 15 tablouri.

De A. d'Ennery si Jules Verne.

PARTEA II.

Tabloulu 5.

In numele legii.

(Salonu într'unu hotelu din Calcut'a, mobilatu englezesc si în modu practic, usi în laturi; fundulu scenei e liberu, asiá cá se vedu case din orasiu, terase s. a. umbrite de palmi si aloe.)

Scen'a I.

Fogg, Passepartout.

(La redicarea cortinei, Passepartout, care e éراسi îmbracatu în costumulu seu de caletoria, privesce pre o mésa vestmântulu celu rosii si brodatu cu auru alu Ragealei, cu care erá îmbracatu la finitul tabloulu alu patrulea.)

Passep. (î-si pune în capu bonet'a Ragealei): N'ar' mai fi pomana de elu! Abiá acum am tîmpu se me uitu cu deameruntulu la tóte lucrurile astea. Trebuie cá am fostu imposantu cá Ragea!

Fogg (întra ocupatu si pune mân'a pre dóue sabii): Incapatiénatu Yankeu mai e si Mr. Corsican ást'a, — trebuie se-i dáu acestu testimoniu!

Passep.: Pentru acést'a înse, tocmai acum l'ai surprinsu éراسi cu o împunsatura de sabia cum se cuvine, — este dejá a trei'a!

Fogg; Dar' de asta-data cá variatiune la petioru. — Unde e Aond'a?

Passep.: În odai'a d.-t'ale, stapêne, — î-si face toalet'a; si apoi nici vorba, cá aici în Calcut'a, unde multiemita Domnului éراسi suntemu între ómeni civilisati, nu póte merge încóce si încolo cá — Elen'a cea frumósa.

Fogg: Adevératu, asiá e.

Passep.: Oh, portulu europeanu o va prinde de minune, cáci în adevéru Aond'a e o fiintia încântátóre, nu e asiá?

Fogg: Nu sciu.

Passep.: Nu? Si eu î-mi iuchipuiámu, cá privescu pre mántuit'a princesa cu celu mai viu interesu, — anume în tîmpulu caletoriei spre Allahabad — pre acelu elefantu, cându ea adormise de oboséla si capulu si-lu radiemase pre umerulu d.-t'ale.

Fogg: Te-ai insielatu.

Passep.: A fostu unu tablou într'adeveru mișcatoru, cându sêrman'a se aruncá la petiórele d.-t'ale, cá se-ti multiamésca pentru-cá ai scapat-o!

Fogg: Nu-mi aducu aminte.

Passep.: Si pre cându ne scoboriámu pre calea ferata la Gange, mi s'a párutu de mai multe ori, cá o priviái óre-cum cu adoratiune.

Fogg (întrerupându-lu): Ajunga-ti cu flécurile! — Ce faci acolo?

Passep.: Impachetezu, — suntu hainele în-naltiatului Ragea.

Fogg: Si ce vréi se faci cu ele?

Passep.: Draci'a dracului! Suntu lucrute numai în auru si în argintu, batute cu pietri scumpe, si n'asiu vré se me vorbésca cu urma de reu, de acei'a espedezu inderetu moștenitoriloru Ragealei pachetulu, cá marfa de mare vitesa.

Fogg (s'a asiediatu pre unu scaunu si si-a scosu calendariulu de busunariu): 26 Octomvrie! 23 de zile au trecutu de cându am parasitu Londr'a!

Passep. (legându cu stóra pachetulu, la o parte): Prin urmare arde aturisi't'a de lampa dejá de 552 de óre în contulu meu!

Fogg: În 57 de zile vomu fi în Angli'a.

Passep. (oftându): Inca 57 de zile! — Dar' suntemu inca în ordine cu planulu de drumu?

Fogg: Perfectu, ba inca câscigaseramu 48 de óre, — dar' éراسi le-amu pierdutu, cu scaparea tîneréi dame.

Passep.: În acestu chipu nu mai e iertatu se pierdemu o secunda! (La o parte): Ce inima nobila! Si capulu cel'a secu de politístu 'lu tiéne de siarlatanu! A făcutu bine cá a stersu-o la sanetós'a la tîmpu, alt'felu l'asiu fi invetiatu se-mi cunósca améndoí pumnii! — Asiá, pachetulu e gat'a.

Fogg: Ai ingrigitu de locurile nóstre pre pachebotu pâna la Hongkong?

Passep.: Tóte suntu în cea mai buna ordine. Corabi'a se numesce „Rangoon“ si e unu minunatu fugaciú. Preste 3½ óre parasimu portulu.

Fogg (se plimba în susu si în josú): Bine!

Passep. (la o parte): Acum adres'a. (Serie) „Inaltimei S'ale Domnului Ragea, provinci'a Bundelkund, în momentulu seu propriu.“ — Asiá va fi lamurita adres'a.

Scen'a 2.

Cei dinainte, Aond'a (în costumu européu).

Fogg: Ah, Aonda!

Passep. (privindu pre Aonda): Veduv'a mea, civilisatiunea 'ti siéde fermecatoriu! Ah, cându me gândescu, cá amu fostu câtv'a tîmpu repostatulu d.-t'ale barbatu . . .

Aonda (merge cu bucuria spre Fogg si 'i intinde améndóne mânilé): Mántuitorulu meu!

Fogg: Speru cá, amesuratu ordineloru mele, ai avutu tóte la dispositiune, cá nu tí-a lipsitu nimicu . . .

Aonda (aretându-si costumulu): Ordinele d.-t'ale s'au esecutatú punctualu, precum vedi; d.-t'ale am se-ti multiamescu totu, libertatea si viéti'a.

Fogg: Nu mie, (aréta pe Passepartout): acestui bravu flácáu i-se cuvine onórea!

Passep.: Mie? Ce am făcutu eu? O mica mascarada, atát'a totu!

Aonda (intinde lui Passep. mân'a): Sciu eu bine, ce-ti datoiescu d.-t'ale amiculú meu!

Passep. (î-i saruta mân'a): Oh, me rogu, n'ai nici o cauza! (La o parte): Incântátóre fiintia!

Fogg (cát'ra Aonda): Suntemu în Calcut'a, — e vorb'a acum se te conducemu siguru la rudeniile d.-t'ale. Scii se ne spui, unde e locuinti'a d.-t'ale?

Aonda: Nu. Cându amu contractatu ace'a grozava casatorie, traiámu in Bombay.

Fogg: Si numele acelei familii?

Aonda: Amardill!

Fogg: Ne vomu procurá neintârdíatu informatiunile necesare. (Catra Passep.): Passepartout, se cauti si se afli pre d.-lu Amardill, grabesce!

Passep.: Alergu, — dar' o facu acést'a cu inima máhuita.

Fogg: Cum?

Passep. (cu ardóre): Da, acumu vomu pierde pre frumós'a dama. Ast'a fierbe in mine, càci fàra mine ar' fi fostu pragita. (Ese.)

Scen'a 3.

Fogg, Aonda.

Fogg: Tèmpulu e mesuratu, Mylady, — se ne luàm remasu bunu.

Aonda: Mylady!? Pentru-ce nu me mai numesci Aonda?

Fogg: Pentru-cà — pentru-cà ace'a care stà acum inaintea mea, nu mai este Aonda. Asiá cum ai aparutu acumu, ai dreptulu se pretindi respectulu ce se datoresce unei dame in patri'a mea.

Aonda: Asiádara hainele acestea suntu care te instrainéza de mine, — mândri'a d.-tale despretiuesce recunoscinti'a unei abandonate, pre care ai scapatu-o dela mórte!

Fogg: Scii bine, cà eu...

Aonda: Da, d.-t'a singuru ai fostu protectorulu meu, — oh, nu negá! Preste câteva'a momente avemu se ne despartímu pentru eternitate; dar' 'ti juru cà in inim'a mea remâne sapatu chipulu nobilului barbatu, care mi-a redatu viéti'a!

Fogg (cu induiosiare): Mylady!

Aonda (cu voce rugatóre): Nu mai esprimá acestu cuvèntu rece!

Fogg: Aonda!

Aonda (cu bucuria): Vedi asiá, pentru d.-t'a suntu Aonda. Si vréu cá, déca-ti vei aduce aminte de mine — cându si cându...

Fogg (cordialu): Déca 'mi voi aduce aminte de d.-t'a?! Aonda, cu spiritulu voi fi lângá d.-t'a — (rece) cându si cându...

Aonda: Atunci se-ti dñci, nobile barbatu: In mare departare traesce o fiintia, pentru care mi-am pusu viéti'a in pericolu si a càrei'a recunoscintia va încetá numai de-odata cu mórtea!

Fogg (mișcatu si cu sèmtiemèntu): Aonda! — (Intrerupându de-odata): Oh, déca ar' poté se me védia clubulu!

Aonda (zimbundu): Nimenea, afara de mine, nu te vede. Oh, nu-ti fia rusfne de bunetatea d.-t'ale!

Fogg: Nu suntu bunu, suntu excentricu.

Aonda (cu duioșia): Nu sciu ce insemnéza acestu cuvèntu, dar' sciu unu lucru, déca inim'a d.-t'ale 'ti vorbesce adeverulu, atunci trebue se-ti spuna, cà in acést'a óra a despartírei, Aonda î-ti binecuvintéza numele. Remâi sanetosu — pentru totu-de-a-un'a.

Fogg (luptându-se cu sèmtiemintele): Remasu bunu! Remasu bunu, — Aonda, -- pentru... (Vede pre Corsican intrându): Corsican! (La o parte): De asta-data vine tocmai la tèmpulu potrivit.

Scen'a 4.

Ceidinaainte, Archibald.

Archibald (intra schiopatându si fàra se observe pre Fogg si pre Aonda, se asiédia pre unu fotoliu): Acum credu, cà-mi ajunge, — renuntiu la afacerea acést'a.

Fogg (cu imputare càtra Archibald): Domnulu meu!

Archib. (uitân u-se impregiurn): Oh, scusa-me Dómna, nu te observasemi. (Se redica si face unu complimentu.)

Aonda: Nu me mai cunosci, Mr. Corsican?

Archib. (zimbundu): Princesa Aonda! In adeveru, in vestmintele acestea...

Aonda: Si d.-t'ale î-ti datorescu multa recunoscintia.

Archib.: Ah, vorba se fia, pentru vre-o dóue sdrentie de impușcaturi de revolveru ce le-am trimisu maimutieliuru acelor'a din Bundelkund, — asta nici nu merita vorba.

Aonda: Si inainte de a ne despartí...

Archib.: Nu remâi in Calcut'a?

Aonda: Ba da!

Archib.: Atunci remânu si eu! 'Mi place fórte multu orasiulu. Misiei de Indiani, ce-i înfâlnessu aci, santu celu puçinu Englezi travestiti.

Fogg (càtra Archib.): Credeámu, cà d.-t'a ai juratu se me duci la Londr'a!

Archib.: Da, intr'o lada bine mirositóre, cà mumia, legatu cu sfori de scórta si cu ochi pusi de sticla, — dar' mi-am luatú sém'a.

Fogg: Ah, — in fine!

Archib. (aretându-si spre baçiulu stângu): Aci o lovitura de sabia in Suez, (aretându-si spre celu dreptu) aci un'a in Bombay, — adi am primitu pe a trei'a in Calcut'a, — credu cà-mi ajunge. Unu americanu nu se capriçiaza, omulu se póte aretá „excentricu“ si in alta privintia. — Eu remânu aci, (aretându spre Aond'a): adeca noi remânemu! (Se asiédia pre fotoliu) Si speru, Mylady, cà in Calcut'a te vei sèmtí mai fericita decátu pe tronulu din Bundelkund.

Aonda: Tronulu! elu a fostu care m'a amagitu! 'Mi cugetám cà e atátu de frumosu a domuf, si acést'a vanitate copilarésca a fostu peirea mea!

Fogg (càtra Aond'a): Asiádara a fostu liber'a d.-t'ale alegere?!

Aonda: Rudeni'a mea de aci, care m'a crescutu pre mine si pre sora mea, se ruinase prin colosalele si nenorocósele s'ale speculatiuni. „Tu esti mândra, Aonda,“ î-mi díse elu, „esti nascuta a fi domnitóre; hei bine, Rageaua te-a vediutu in Bombay si-ti cere mân'a, cà se impartia cu tine tronulu; decide-te!“ Eu, orbita de viitoriulu celu stralucitu, me vedeámu in fantasi'a mea cà princesa, cà soçi'a unui principe frumosu, apoteosatu de supusii sei, — a unui principe pre care l'asiu poté

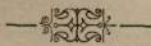
iubi și adoră, și asiă am consimțitu. După câteva zile sosira solii Ragealei cu o suită strălucită, că se duca pre mirésă. Poporul me aclamă și saltă de bucuria înaintea mea. Me aflămu într'o betia de placere și de bucuria. În fine am intratu în palatul domnitoriului și am aflatu — unu betrănu tremurându, care nu mai poteă parasi patulu, în care jaceă bolnavu. — Me insielara! — După două luni de chinu, murf printiulu și Brahmanii hotărâra se me sacrifice mortii prin flacari, că un'a ce erăm veduv'a unui Ragea, dar' a cărui soția nici-o-data nu fusesemi.

Archib.: Din norocire i-amu purtatu de nasu pre d.-ni Brahmani.

Fogg: Și la acésta nedemna rudenia vréi se cauti asilu!

Aonda: E singurulu refugiu ce-mi rămâne!

(Va urmá.)

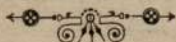

Poterea esemplului.

Guvernant'a. — Pentru Domnedieu, domnisióra draga, ce ai facutu de ti-ai taiatu pèrulu?

Copil'a. — Las' pre mine, că voiu se-lu cruti, cum face și mam'a, și pentru ace'a l'am asediatu în cutéia, de unde o se-lu punu mâne la dîua, cându voiu vré se primescu visite ori se esu la preâmbulare.

Cronica. — **Albin'a**, care este primul institutu de creditu și economii românescu în Austro-Ungari'a, și-a tiênutu a XIV-a adunare generala ordinara la Sibiu în 29 Martie a. e.

Au participatu 29 actionari cari au reprezentatu 464 actiuni cu 186 voturi.

S'au cetitu raportulu directiunei, bilantiulu anului 1886 și raportulu comitetului de supra-veghiare.

Dupa cetirea acestor'a adunarea generala, dându Directiunei pentru anulu de gestiune 1886 absolutoriu, la propunerea d.-lui protosincelu Nicănoru Fratésiu votéza cu unanimitate atātu Directiunei cătu și corpului oficialiloru Institutului multiamita protocolara.

Din profitulu curatu alu anului 1886 se dà actionariloru câte 10 fl. de actia.

Ér' sum'a de 1228 fl. 40 cr. se distribue precum urméza: 1. Asociatiunei transilvane pentru scól'a civila de fete 600 fl. — 2. Reuniunei femeiloru române din Sibiu pentru scól'a elementara româna de fete 200 fl. — 3. Reuniunei române de cântari din Sibiu 100 fl. — 4. Infintiândeii reuniuni de agricultura româna din comitatulu Sibiului 100 fl. — 5. Reuniunei pentru infrumsetiarea orasului Sibiu 25 fl. — 6. Reuniunei pompieriloru din Sibiu 25 fl. — 7. Reuniunei române de cântari și de gimnastica din Brasiovu 100 fl. — 8. Reuniunei pentru infrumsetiarea orasului Brasiovu 25 fl. — 9. Fondului studențiloru miseri în Blasiu 53 fl. 40 cr.

Prétiulu marceloru de presentia pentru membrii Directiunei se fixeza cu câte 5 fl.

Purcediându-se la alegerea membriloru de Directiune se realegu d.d. Iosifu Sterca Siolutiu din Sibiu și George Popu din Basesci, — éra în locul membrului repozatu Constatinu Popasu d.-lu Ioanu G. Ioanu din Brasiovu.

Imperatulu Germaniei — cantatu de **Regin'a Romaniei.** — M. S. Regin'a Romaniei a scrisu pentru iubiteulu imperatului Wilhelm o poesie de 100 versuri, în care a cuprinsu tôte datele și faptele mai maretie din viét'a betrănului monarchu. Arangerii festivitățiloru din Berlin, au voitu că representatiunea teatrala festiva se se încépa cu acést'a poesie în forma de prologu; regin'a inse a declarat, că s'ar' lipsi de tóta placerea, déca nu ar' predá imperatului poesie'a îns'asi în persóna. Poesie'a o a scrisu regin'a cu mân'a s'a proprie pre hârtie alba de pergamentu, împodobita la margini cu flori uscate legate cu panglice.

Principes'a Alin'a Stirbei, urmându tradițiiloru illustrei s'ale familii și avându o deosebita ingrigire pentru luminarea poporului, a daruitu pe sém'a „Societatii pentru invetiatur'a poporului român” (sectiunea centrala din Bucuresci) casele s'ale din Bucuresci în valóre de 200,000 lei.

D.-lu P. S. Aureliano, profesor, senator, presedintele comisiei pentru negocierea conventiunilor comerciale, mare oficeru alu ordinului dela 26 Maiu 1882 — s'a inaltiatu, prin M. S. Regele Romaniei, la gradulu de mare cruce alu ordinului „Coron'a Romaniei.“

Baile dela Ocn'a-Sibiului. In curêndu au se se încêpa lucrârile pentru repararea bâiloru dela Ocn'a, care lucrâri voru costâ 29,000 de florini, si voru durâ doi ani. Inceputulu are se se faca cu construirea unui drumu dela lini'a ferata pâna la bái si laculu Tököly. Apoi se voru construi 50 de cabinete nôua, unu pavilionu de conversare, unulu pentru jocu si altulu pentru musica; pe colin'a de lâng'a bái se voru asediâ dôue gloriète de fieru; loculu se va curatî pe de margini si se voru face si alte lucruri mai mici.

Prevederea va fi numirea unei societati de imprumutu si pastrare ce se va infintiâ in *Codlea* la staruinti'a zelosului preotu de acolo *Josifu Camanescu*.

Casatori'a civila s'a introdusu in Spani'a. La cunun'i'a besericêsca are se asiste unu judecatoriu de pace sêu unu altu functionariu civilu. La casatoriile necontractate besericesce, beseric'a dâ dreptu statului, de a constatâ valabilitatea lor, amesuratu legiloru.

Somnu de 45 luni. In Tesnelles (Belgi'a) a adormitu o femeia in 31 Maiu 1883, si de-atunci nu s'a mai trezitu pâna acum'a nici odata. Slăbitiunea ei a ajunsu la ultimulu gradu. Tiene ochii inchisi, respiratiunea si pulsulu i suntu normale. Unu doctoru, care o-a visitatu in dilele trecute asigura, că ea pôte se traiêsca inca multu têmpu in acêsta stare.

Vitielu monstru. In Scala-Ujfalu a fatatu o vaca unu vitielu cu 5 peciôre inainte si unulu inderept. Monstrulu s'a dusu la museulu din Trencin.

Necrologu. *Elia David'a*, studentu absolutu de Beiusiu si teologu I-anitu in Oradea-mare, in urm'a unui greu morbu de peptu a încetatu din viêtia in 30. Martiu a. c. in comun'a s'a natala, Piscoltu, comitatulu Bihariei, in primavér'a vietiei s'ale plina de sperantie. — Fosti colegi ai lui se ne rogamu pentru nobilulu seu sufletu!! — Fia-i tierin'a usiôra si memori'a binecuvântata! — *A. B.*

Bibliografia. — **M. S. Regin'a Romaniei** a publicatu o nôua opera intitulata: „*Durch die Jahrhunderte*“ (Prin secole), care cuprinde in traducere germana una prê frumoșa collectiune de balade românesci.

Legea glótelorú din 1886 anotata si urmata de instructiunile pentru esecutarea ei. Cu o introducere. A esitu de su tipariu in Editur'a Tipografiei Alexi din Brasiovu. Cartea acêst'a, care cuprinde cunoscintie de lipsa pentru toti barbatii — toti fiindu obligati la serviciulu de glóte pâna la etatea de 42 si respective 60 ani, — se pôte procurâ si dela noi cu 30 cr. + 5 cr. porto-postalu.

Deslegarea Gâciturei mestecate din nr. I.

Flórea 'n câmpu cându vescediesce
Alt'a 'n locu-i infloresce;
Dar' in peptulu omenescu
Florile cându vescediescu,
Cade róu'a inzadaru
Altele nu mai resaru.

Bine o au deslegatu: dóm'n'a Emili'a Onciu n. Ciavoschi, domnisiôra Mari'a Ardeleanu si domnulu Elia Muresianu.

Deslegarea Gâciturei de siacu din nr. 2.

Curgeti, curgeti lacrimiôre,
Faceti riu torentu si mare!
Curgeti multe ardietôre
Dór' topiti astu sinu alu meu:
Se nu scie pre sub sóre
Nime c'am traitu si eu.
Nici cenusia nu remâna,
Din alu meu peptu otravitu, —
Cá ea nu cumv'a se spuna
Cá de-alu ei doru am muritu.

Bine o au deslegatu: Dómnele si domnisiôrele Mari'a Popovicu n. Cornea, Emili'a Onciu n. Ciavoschi, Julian'a E. Jancovicu, Elen'a Negrutiu-Câmpeanu, Mari'a Ardeleanu; si domnii Georgiu Draga, Petru Vancu, Georgiu Măcelariu si Elia Muresianu.

Deslegarea Gâcitureloru din nr. 4.

I. Fêt'a cea mai mare a avutu 50 de ôue; cea midilocie 30, si cea mica 10 ôue. Mergêndu in têrgu desu-de deminétia, fiindu că nu cumperâ mai nime ôue, au vëndutu fôrte ieftinu, si anume totu câte 7 ôue de unu cruceriu. Asia a vëndutu fêt'a cea mai mare de 7 cr. si i-a mai remasu unu ou; fêt'a cea midilocie de 4 cr. si i-a mai remasu 2 ôue, ér' fêt'a cea mica a vëndutu numai de unu cruceriu si i-a mai remasu 3 ôue. Nu multu dupa ace'a s'au scumpitu ôuele, asia câtu totu oulu costâ câte 3 cr. Deci fêt'a cea mare si-a vëndutu oulu ce i-a mai remasu cu 3 cr., fêt'a cea midilocie cele 2 ôue cu 6 cr., ér' cea mai mica avêndu 3 ôue le-a vëndutu cu 9 cruceri. Tustrele fetele au capetatu câte 10 cr. si fie-care le-a vëndutu intr'o forma de scumpe.

II. Fratele celu micu e de 5 ani.
" " mare e de 6 si 1/2 ani.
Mam'a lor e de . . . 23 ani.
Tatalu-loru de . . . 34 si 1/2 ani.
La olalta 69 ani.

III. Olg'a e de 19 ani.
Mama-s'a 38 "
Tata-seu 43 "
La olalta 100 ani

Bene le-au deslegatu: Dómnele si domnisiôrele Valeri'a Popu-Popescu, Mari'a Bozacu, Octavi'a Peteanu n. Miocu, Elen'a G. Velovanu, Domnic'a Ciurciu n. Blajescu, Mari'a Sielariu, Iulian'a E. Jancovicu, Elen'a Solomonu, Iulian'a Parneu, Corneli'a Densusianu, Aureli'a Rusu, Letiti'a Vlass'a, Mariti Miocu, Mari'a Ardeleanu; si d.-nii Atanasiu P. Bologa, I. V. in H., Romulu Vatianu, Teodoru Chioreanu, Antoniu Marcusiu, Michailu Serbanu, Antoniu Balibanu, Valentinu Dioniu, Georgiu Draga, Georgiu Măcelariu, Basiliu Hatieganu, Petru Vancu, Eusichiu Stanislavu, Nicolau Muresianu, Ioanu Comanu. Casin'a din H. Dobra prin d.-lu N. Harbai.

Premiile le-au dobânditu: Dóm'n'a Octavi'a Peteanu n. Miocu din Supurulu mare, domnisiôrele Julian'a E. Jancovicu din B. Comlosiu si Mari'a Ardeleanu din Santmartinu, domnii Atanasiu P. Bologa din Blasiu si Georgiu Muresianu din Desmiru.